

СПОРТНО УЧИЛИЩЕ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ” - ГРАД ВРАЦА

✉ Враца, ул. „Цар Обединител“ № 9, ☎ 092 626507, 092 627269

www.sportno-vratsa.com / e-mail: info-608060@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДАНИЕЛА ВЕЛКОВА

Директор на Спортно училище „Св. Климент Охридски” - Враца

**МЕХАНИЗЪМ ЗА ДЕЙСТВИЕ
И АЛГОРИТЪМ КЪМ НЕГО В СЛУЧАИ НА УСТАНОВЯВАНЕ НА
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И УПОТРЕБА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА В
СПОРТНО УЧИЛИЩЕ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ – ВРАЦА,
ИНФОРМАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ С ЦЕЛ ПРЕВЕНЦИЯ
ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА**

Цел

Настоящият документ е изготвен в отговор на писмо № РД-05-2096/27.11.23 г. относно и в съответствие със заповед № РД-09-35-43/01.11.23 г. на министъра на образованието и науката.

Документът има за цел да очертае рамките на съвместен механизъм за предотвратяване на разпространението и употребата на наркотични вещества в Спортно училище „Св. Климент Охридски“ - Враца, който да включва мерки и дейности за превенция и намеса, както и разписан алгоритъм и отговорности за действие.

Въвеждането на общ механизъм за противодействие на разпространението и употребата на наркотични вещества в училище се налага от разбирането, че реален напредък в борбата с това негативно явление в училище може да бъде постигнат само в резултат на прилагането на последователна и целенасочена политика, която се споделя и следва от цялата училищна общност и се подкрепя от всички отговорни институции. Подобна политика е необходимо да включва мерки и дейности за превенция и намеса, както и разписани алгоритми и отговорности за действие.

Този механизъм е разработен от гледна точка на Спортно училище „Св. Климент Охридски“ - Враца и не отнема функции и дейности на други ангажирани институции и организации.

I. Информираност

1. Информиране с цел превенция

Да се осигури информация на подрастващите за вредите от употребата на наркотични вещества и последствията, които те могат да имат върху здравето, ученето и бъдещето на ученика. Това може да се осъществи чрез:

- провеждане на информационни кампании.
- провеждане на уроци, насочени към превенция на наркотиците.
- организиране на дискусии и семинари и др.
- съвместна дейност с цел превенция с ПИЦ към Община Враца.

Необходимо е да се подчертае опасността от новите дизайнерски дроги и наркотични вещества, които причиняват трайни щети върху психиката на личността, а в доста чести случаи водят и до летален изход.

райски газ и комбинирани наркотични субстанции. При интерпретиране на темата за употребата и злоупотребата с психоактивни вещества в контекста на новите вещества, които се разпространяват, не стои въпросът за пристрастяването, а за трайни и продължителни увреждания и загуба на живот.

2. Разпознаване на случаи на употреба на наркотични вещества от ученици и подрастващи и реакция в такива ситуации

Разпознаването на случаи на употреба на наркотични вещества от ученици и подрастващи е от съществено значение за предприемане на подходящи мерки и предоставяне на помощ. Признаци, които могат да помогнат при разпознаването на такива случаи:

- **Физически промени:** Употребата на наркотични вещества може да предизвика физически промени при учениците и подрастващите. Това може да включва необичайни покачвания или загуби на тегло, необичайно разширени или стеснени зеници, осезаеми промени във външния вид (кожни проблеми, negliжирана визия и пр.).
- **Промени в поведението и настроението:** Учениците и подрастващите, които употребяват наркотични вещества, често проявяват промени в поведението и настроението си. Това може да включва изолация, намалена учебна успеваемост, нередовно посещаване на училище и учебно-тренировъчния процес, промени във връзките със семейството и приятелите, агресивност, раздразнителност, депресия или еуфория.
- **Финансови проблеми:** При употребяващите наркотични вещества често възникват финансови проблеми. Те може да се опитват да събират пари по необичаен начин или да проявяват необяснимо поведение на недостиг на средства.
- **Пропуски и незадоволителни резултати в училище и спортно-състезателната дейност:** Употребата на наркотични вещества може да доведе до нередовно посещаване на училище, пропуски на уроци или незадоволителни резултати в учебните постижения. Употребата на наркотични вещества е напълно несъвместима със спортно-състезателната дейност и физическите натоварвания.

Важно при оценка на признаците:

Необходимо е да се отбележи, че е от значение да се наблюдават повече от един от посочените признаци и да се подходи внимателно към събиране на допълнителна информация посредством разговор с ученика, да се привлече психолог при изясняване на възникналата хипотеза, да се проведе разговор със съученици на ученика и др., преди да се предприемат следващите стъпки.

II. Реакции на педагогически специалисти и на непедагогически персонал в случай на констатиране на разпространение на наркотични вещества

1. Уведомяване на директора на училището

Реакции и мерки, които се предприемат при констатиране на разпространение на наркотични вещества в училище:

- **Сигнализиране:** Педагогическите специалисти или непедагогическият персонал са длъжни да сигнализират на отговорните лица в училището – на директора или заместник-директора по спортна дейност, за констатирането на разпространение на наркотични вещества. Сигналят трябва да бъде предаден възможно най-скоро след узнаването, за да се предприемат подходящи мерки.

- **Документиране на случая:** Необходимо е да се документират всички подробности относно констатирания случай на разпространение на наркотични вещества – да включва дата, час и местоположение на инцидента, имена на засегнатите ученици и всички други важни факти.

- **Спазване на процедури:** Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал са длъжни да спазват процедурите, установени от училищното ръководство, за реагиране на случаи на разпространение на наркотични вещества – включва изолация на засегнатите ученици, сигнализиране на отговорните служби и предоставяне на необходимата помощ.

❖ **Канали за уведомяване на МВР при установяване на лица, разпространяващи наркотични вещества:**

- Позвъняване на телефонен номер 112 (общ европейски телефон за спешни повиквания);
- Уведомяване чрез посещение в най-близкото поделение на МВР;
- Уведомяване на полицейски инспектор или разузнавач, отговарящи за района на образователната институция;
- Подаване на сигнал на електронен пощенски адрес на МВР.

❖ **При случай на разпространение и употреба на наркотични вещества директорът създава екип за взаимодействие с отговорните институции и при необходимост изготвя план за подкрепа на засегнатия ученик или план за превенция с цел предпазване на останалите ученици от употреба и злоупотреба с наркотични вещества.**

Екипът е мултидисциплинарен и включва представител на отдела за закрила на детето в дирекция „Социално подпомагане“ - Враца, на районното управление на полицията (РУП - Враца), на регионалното управление на образованието (РУО - Враца), на общинския съвет по наркотичните вещества (ОбСНВ - Враца).

2. Взаимодействие на училищното ръководство със здравните служби в случай на употреба на наркотични вещества.

Аспекти на взаимодействието със здравните служби:

- **Идентификация и сигнализиране:** При установяване на такива признаци задължително и своевременно се уведомява директора на Спортно училище „Св. Климент Охридски“ - Враца, който от своя страна е длъжен да сигнализира здравните служби.

- **Сътрудничество със здравните служби:** Ръководството на училището си сътрудничи със здравните служби, за да осигурят подходяща подкрепа и помощ на учениците, които употребяват наркотични вещества. Това включва консултации със специалисти, предоставяне на информация, създаване на програми за превенция и рехабилитация.

- **Планиране на дейности:** Ръководството на училището и здравните служби планират съвместни дейности, които да насочат учениците към здравословен начин на живот и да ги предпазят от употреба на наркотични вещества. Това включва информационни кампании, предоставяне на консултации и подкрепа на учениците и техните семейства.

- **Обмен на информация:** Училищното ръководство и здравните служби определят механизми за обмен на информация относно случаи на употреба на наркотични вещества в училище с оглед по-добро разбиране на проблема и вземане на подходящи мерки за неговото решаване.

- **Подкрепа на засегнатите ученици:** Ръководството на училището и здравните служби работят заедно, за да осигурят подходяща подкрепа и помощ на учениците, които са засегнати от употреба на наркотични вещества. Това включва психологическа подкрепа, консултации със специалисти и участие в програми за рехабилитация.

- **Взаимодействие на учениците с училищното ръководство и отговорните институции в случаи на разпространение и на употреба на наркотични вещества.** Необходимо е да бъдат осигурени административни възможности учениците да сигнализират в случай, че станат свидетели на разпространение или употреба на наркотични вещества или ако са били принуждавани или склонявани да закупуват наркотици от свои съученици или лица в или извън училище. Това включва:

1. **Информирание на училищното ръководство:** Учениците се обръщат към училищното ръководство (директор или заместник-директор по спортна дейност) и го информират за ситуацията с разпространение или употреба на наркотични вещества, на която са станали свидетели.

2. Информирание на психолог: Учениците имат право да се консултират с Галя Славкова – психолог и обществен възпитател, посещаващ училището по утвърден график. Този специалист може да предложи подходящи решения и да предоставя психологическа подкрепа както на засегнатия ученик/ученици, така и на учениците, които съобщават за случаи на разпространение и на употреба на наркотични вещества.

3. Създаване на условия за подаване на анонимни сигнали: Училищното ръководство осигурява възможности в училището за анонимно съобщаване от учениците на информация за употреба на наркотици или разпространение на наркотици. С цел предоставяне на възможност за анонимно съобщаване от учениците на информация за употреба или разпространение на наркотични вещества, може да се осъществи посредством кутия за сигнали, поставена на входа на училището. Учениците могат да използват, или телефонни линии - например: 116 111.

4. Информирание на учениците за възможности да се обръщат и директно към органите на реда: Ръководството на училището информира учениците за възможностите да се обръщат и директно към органите на реда, в случай че ученик се почувства сериозно застрашен от ситуации на принуждаване или склоняване да закупува наркотици от свои съученици или лица в или извън училище или стане свидетел на такава ситуация.

Важно е да се знае, че възрастова особеност на подрастващите тийнейджъри, когато най-често се случва първият досег с наркотични вещества, е характерна със стремежа да се експериментира, но същевременно подрастващите се страхуват за себе си, усещат, че имат по-ниска волева устойчивост да устояват на натиска на връстници, които могат да ги тласкат към рисково поведение, и са по-склонни да се доверят на възрастен от училище, авторитет за тях, отколкото да споделят в семейната среда. В този смисъл педагогическите специалисти следва да се стремят да изграждат отношения на доверие с подрастващите и да приемат всеки постъпил от тях сигнал с необходимата сериозност.

3. Комуникация с родителите в случай на установяване на разпространение и употреба на наркотични вещества от децата им.

Комуникацията с родителите от страна на училището като институция е от съществено значение в случай на установяване на разпространение и употреба на наркотични вещества от учениците.

Аспекти на комуникацията с родителите:

- Информирание: Директорът на Спортно училище „Св. Климент Охридски“ - Враца запознава родителите с влезлите в сила указания за действие при работа в случаи на разпространение, употреба и/или държане с цел разпространение на наркотични вещества или техните аналози в училищата и прилежащата им

територия. Ръководството на училището информира родителите за случаи на установена употреба или разпространение на наркотични вещества от децата им в училището. Тази информация се предоставя възможно най-скоро, за да се осигури разбиране за сериозността на проблема.

- Открита комуникация: Необходимо е да се поддържа открита и прозрачна комуникация с родителите. Трябва да се предоставят ясни и точни детайли относно случая, включително мерките, които са взети от училището и здравните служби. Родителите се информират за възможностите за подкрепа и помощ, които са налични.

- Индивидуален подход: Всеки случай се разглежда индивидуално, като се вземат предвид нуждите и специфичните обстоятелства на детето и неговото семейство. Родителите се канят на среща с ръководството на училището и представители на здравните служби, за да обсъдят възможния подход и действия.

- Предоставяне на ресурси и подкрепа: Родителите се информират от училищното ръководство за наличните ресурси и програми за подкрепа на децата, които са засегнати от употребата на наркотични вещества. Това може да включва консултации със специалисти, участие в рехабилитационни програми или други форми на помощ.

- Сътрудничество и последователност: Необходимо е да се установи сътрудничество между училищните органи и родителите в решаването на проблема с

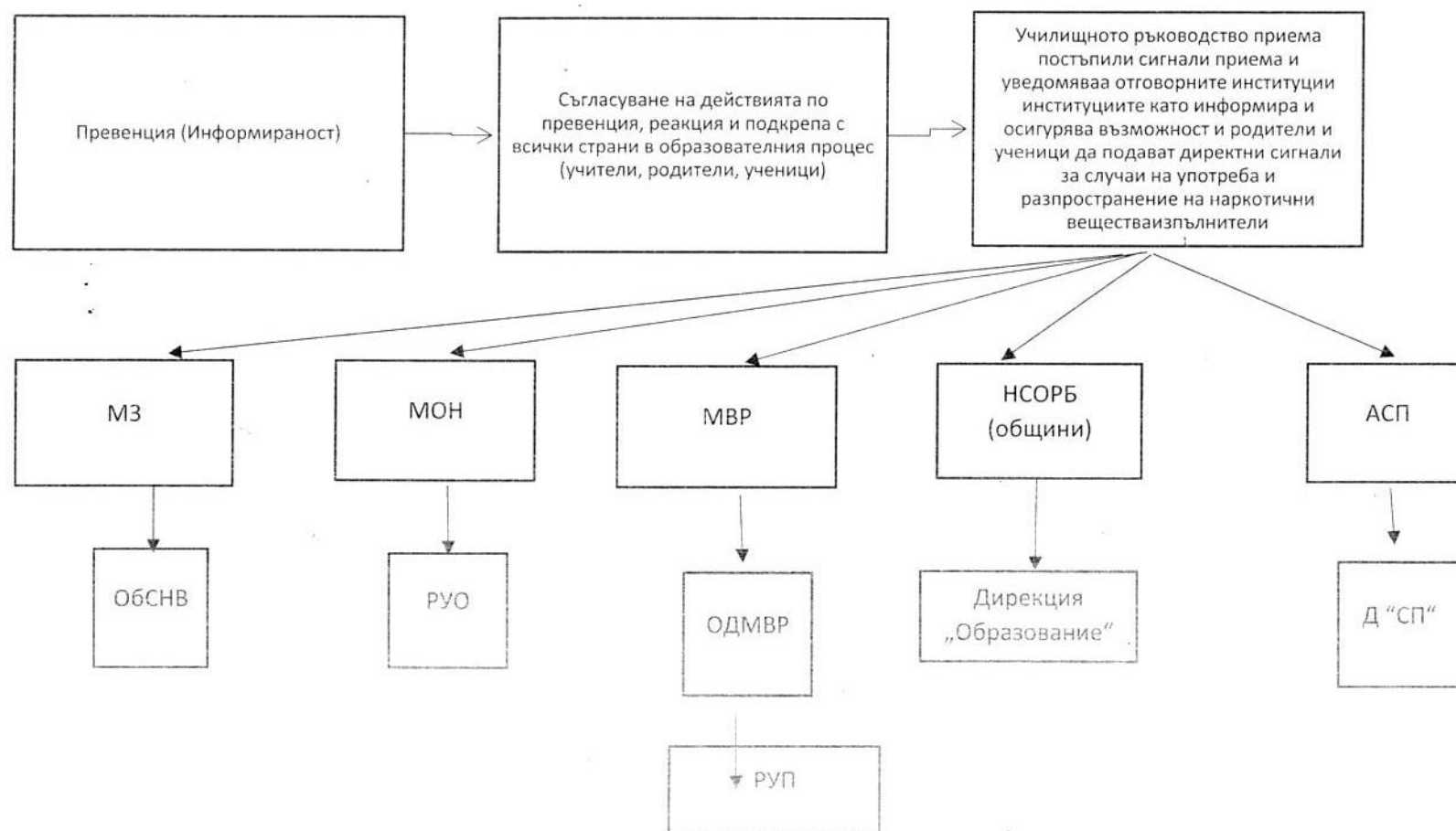
употребата на наркотични вещества. Това изисква съвместна работа, за да се осигури последователност в мерките и подкрепата, предоставяни на засегнатите ученици. Комуникацията с родителите е от решаващо значение за решаването на проблема с употребата на наркотични вещества в училище. Тя трябва да бъде информативна, открита и съдържателна, с акцент върху подкрепата и ресурсите, налични за засегнатите ученици и техните родители.

Изготвил: Камелия Генова - ЗДСД

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

СХЕМА: Система за прилагане на Механизъм за повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за подобряване на сигурността на средата в училище посредством предотвратяване на разпространението и употребата на наркотични вещества

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

СХЕМА: Стъпка 2: Какво да направя, ако някой ми предложи на мен или на мой съученик наркотични вещества?

Подай сигнал по
електронната поща на
училището или чрез

Подай сигнал
по телефона

Аз

Учител

Помогни на
съученик или на
себе си

Близък или член
на семейството

Ако някой ти предлага
или видиш да предлагат
на твой съученик
можеш:

- Да подадеш сигнал по телефон (вкл. НТЛД 116 и 111), електронна поща, през социалните мрежи
- Да кажеш на учител, някой от персонала или на член от семейството ти на който имаш доверие (като се спазва конфиденциалност)

ПРИЛОЖЕНИЕ № 36

СХЕМА: Стъпка 2: Алгоритъм при сигнал за употреба и/или държане с цел разпространение на наркотици в училищна среда и прилежащи територии, вътрешна схема

